

Výpočet základu

Příklad 1: Vypočítej základ, jestliže jeho 34% je 170.

- Víme, že je 34% 170
- Neznáme základ = 100% ..... x ?
- Počítáme trojčlenkou:

$$\begin{array}{r} \uparrow 34\% \dots\dots\dots 170 \uparrow \text{ PÚ} \\ 100\% \dots\dots\dots \textcircled{x} \end{array}$$

$$x : 170 = 100 : 34$$

$$x = \frac{170 \cdot 100}{34} = \frac{17000}{34} = \underline{\underline{500}}$$

$$\underline{\underline{x = 500}}$$

Základ je 500.

Příklad 2: Do třídy 7.A chodí 15 chlapců, což je 60% všech žáků 7.A. Kolik ^{všech} žáků je v 7.A? = základ

- Co víme?
  - procentová část ..... 15 chlapců(žáků)
  - procenta 60%
  - **základ (100%)** ..... **x** (všichni žáci)
- } patří k sobě

zapišeme trojčlenku:

- 60% ..... 15 chlapců(žáků)
- 100% ..... x žáků

Vypočítáme:

PÚ - Projčtenka

- 60% ..... 15 chlapců(žáků)
  - 100% ..... x žáků
-

$$x : 15 = 100 : 60$$

$$x = \frac{15 \cdot 100}{60}$$

$$x = \frac{1500}{60}$$

$$\underline{\underline{x = 25}}$$

$$1500 : 60 =$$

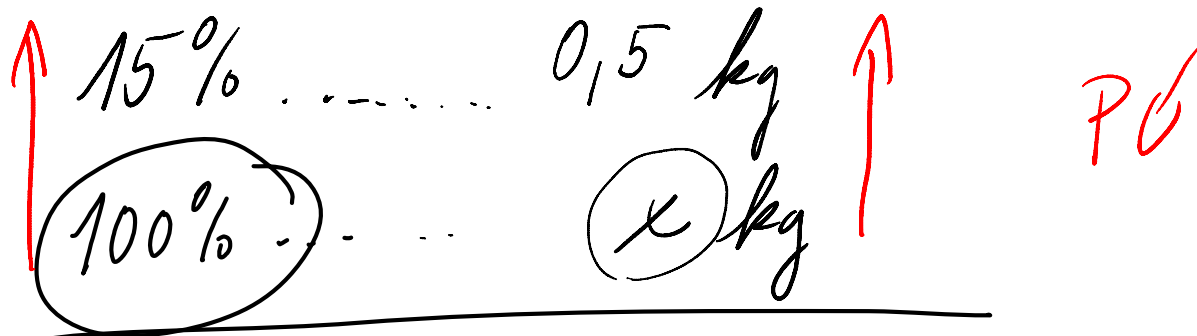
$$\begin{array}{r} 1500 : 6 = 25 \\ \underline{30} \\ 0 \end{array}$$

Odpoď: Do 7.A chodí 25 žáků.

Příklad 3: Houby ztratí sušením 85% své hmotnosti.
Kolik kilogramů čerstvých hub musíme nasbírat,
abychom získali půl kilogramu sušených hub?

- ztráta hmotnosti v % 85%
- **zbytek** hmotnosti v % ..... 100% - 85% = **15%** } sušené
- **zbytek** v kg ..... 0,5 kg } houby
- **základ:** 100% ..... čerstvé houby (x) kg
- sušené houby: 15% ..... 0,5 kg
- čerstvé houby: 100% ..... x kg
- počítáme trojčlenkou

Základ

$$x : 0,5 = 100 : 15$$

$$x = \frac{0,5 \cdot 100}{15}$$

$$x = \frac{50^{10}}{15_3}$$

$$\underline{x \doteq 3,3 \text{ kg}}$$

$$50 \overline{) 150} : 15 = 3,33 \dots$$

$$\begin{array}{r} 0 \ 50 \\ 50 \end{array}$$

$$= 3,3\overline{3}$$

periodické číslo

Odpověď: Je třeba nasbírat asi 3,3 kg čerstvých hub.

DÚ- učebnice str.62, 65,66

- Str.62/Cv.7
- Cv.8A
- Cv.10
- Cv.11
- Cv.12
- **Procvičování:**
- Str.65/cv1. až 3.
- Str.66/ cv.4 až 6